

Sygn. akt II C 224/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR A. Z.

Protokolant: sekr. sąd. M. P.

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko Gminie Ł. - Z. D.i (...)

o zadośćuczynienie

na skutek sprzeciwu pozwanego od wyroku zaocznego

1. uchyla w całości wyrok zaoczny Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 13 listopada 2015 roku, wydany w niniejszej sprawie;

2. zasądza od Gminy Ł. - Z. D.i (...) na rzecz A. B. kwotę 25.000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia:

a) z ustawowymi odsetkami od dnia 5 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych);

b) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 maja 2017 roku do dnia zapłaty od kwoty 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych);

3. oddala powództwo w pozostałej części;

4. zasądza od Gminy Ł. - Z. D.i (...) na rzecz A. B. kwotę 2.718,61 zł (dwa tysiące siedemset osiemnaście złotych i sześćdziesiąt jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

5. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych:

a) od A. B. z roszczenia zasądzonego w punkcie drugim wyroku kwotę 131,32 zł (sto trzydzieści jeden złotych trzydzieści dwa grosze);

b) od Gminy Ł. - Z. D.i (...) kwotę 641,18 zł (sześćset czterdzieści jeden złotych osiemnaście groszy).

Sygn. akt II C 224/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 grudnia 2014 roku A. B. wniosła o zasądzenie od pozwanej Gminy Ł. kwoty 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego kwocie 4.800 zł oraz opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, ewentualnie kosztów postępowania według spisu kosztów przedłożonego na rozprawie.

W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 20 sierpnia 2013 roku A. B. potknęła się o uszkodzoną nawierzchnię chodnika przy ul. (...) w Ł., upadła i doznała złamania końca dalszego kości promieniowej prawej, rany tłuczonej II i III palca prawej ręki, stłuczenia skroni i policzka po stronie prawej.

Obowiązek utrzymania chodnika w należyтым stanie spoczywa na zarządcy drogi, który powinien utrzymywać podlegające mu obiekty w stanie wykluczającym narażenie użytkowników na wypadek pozostający w adekwatnym związku przyczynowym z ich wykorzystaniem. Powódka zgłosiła Zarządowi Dróg i (...) w Ł. szkodę. Zgłoszenie zostało przekazane do ubezpieczyciela (...) Spółki Akcyjnej V. (...). Ubezpieczyciel odmówił powódce wypłaty świadczenia, wskazując na brak podstawy do przyjęcia odpowiedzialności za zdarzenie.

(pozew k.2-7)

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2014 roku Sąd oddalił wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

(postanowienie k.16-17)

Zarządzeniem z dnia 20 kwietnia 2015 roku zwrócono odpowiedź na pozew.

(zarządzenie k.41)

Na rozprawie w dniu 13 listopada 2015 roku pełnomocnik powódki popierał powództwo. Wobec zwrotu odpowiedzi na pozew i niestawiennictwa pełnomocnika pozwanego na rozprawie, wniósł o wydanie wyroku zaocznego.

(stanowisko pełnomocnika powódki - protokół rozprawy k.55, nagranie 00:06:15 -00:12:35)

Wyrokiem zaocznym z dnia 13 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zasądził od Gminy Ł. na rzecz A. B. kwotę 15.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty (punkt 1 wyroku) oraz kwotę 3.167 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 2 wyroku), nadając wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności. Odpis wyroku zaocznego doręczono Gminie Ł. w dniu 19 listopada 2015 roku.

(wyrok zaoczny k.59)

W dniu 2 grudnia 2015 roku pozwana Gmina Ł. wniosła sprzeciw od wyroku zaocznego z dnia 13 listopada 2015 roku, zaskarżając go w całości i żądając uchylecia i oddalenia powództwa oraz zasądzenia na swoją rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania. Nadto, żądała wezwania do udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W., z którym łączyła pozwaną umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Pozwana kwestionowała roszczenie powódki co do zasady jak i wysokości. Podkreśliła, że odpowiedzialność zarządcy drogi za szkody doznane wskutek nieutrzymania chodnika w należyтым stanie nie ma charakteru absolutnego. Od użytkownika drogi należy oczekiwać zachowania ostrożności. Chodnik w miejscu upadku powódki w dobrym stanie i powódka przy zachowaniu zwykłej ostrożności mogła z łatwością uniknąć upadku i urazu. Zdaniem pozwanej do upadku doszło z wyłącznej winy powódki. Pozwana oponowała przeciwko zasądzeniu na rzecz pełnomocnika powódki podwójnej stawki jego wynagrodzenia, wskazując na niski nakład pracy.

(sprzeciw k.69-71)

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powódki podtrzymał stanowisko wyrażone w pozwie. Wskazał, że powódka nie przyczyniła się do powstania szkody, do której doszło wyłącznie z powodu z powodu braku utrzymania chodnika

w należyтым stanie, za co odpowiada pozwana. Nie można oczekiwać od powódki, że poruszając się po chodniku dla pieszych będzie omijała wszelkie nierówności i ubytki nawierzchni.

(pismo pełnomocnika powódki k.79-80)

Zawiadomione o toczącym się postępowaniu i wezwane do wzięcia udziału w sprawie Towarzystwo (...) w W. nie przystąpiło do udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego.

(dowód doręczenia k.78)

W piśmie procesowym z dnia 13 kwietnia 2017 roku pełnomocnik powódki zmodyfikował powództwo w ten sposób, że zamiast dochodzonej kwoty 15.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi od dnia złożenia pozwu do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 21 kwietnia 2017 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od kwoty 30.000 zł od dnia złożenia pisma zmieniającego powództwo do dnia zapłaty.

(pismo pełnomocnika powódki k.118-119)

Na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2017 roku pełnomocnik powódki sprostował żądanie odsetek po rozszerzeniu powództwa wskazując, iż powódka żąda odsetek ustawowych od kwoty 15.000 zł pierwotnie dochodzonej pozwem od dnia złożenia pozwu do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, natomiast od kwoty 15.000 zł, o którą rozszerzono powództwo żąda odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia złożenia pisma rozszerzającego powództwo do dnia zapłaty. Wskazał, że odmienne oznaczenie żądania odsetek w piśmie z dnia 12 kwietnia 2017 roku stanowi omyłkę pisarską.

(stanowisko pełnomocnika powódki protokół rozprawy k.125, nagranie 00:03:03-00:08:01)

W piśmie z dnia 30 maja 2017 roku pełnomocnik pozwanej podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazał, że w ocenie pozwanej żądana po rozszerzeniu powództwa kwota jest rażąco wygórowana ze względu na wysokość ustalonego przez biegłego uszczerbku na zdrowiu.

(pismo pełnomocnika pozwanej k.130)

Na rozprawie w dniu 17 października 2017 roku pełnomocnik powódki podtrzymał stanowisko sprecyzowane na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2017 roku.

(stanowisko pełnomocnika powódki protokół rozprawy k.135, nagranie 00:01:25-00:09:00)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 sierpnia 2013 roku, około godziny 17⁰⁰, A. B. szła chodnikiem wzdłuż ulicy (...) w Ł.. Wracła z pracy do domu. Na nogach miała obuwie na płaskim obcasie, nie rozmawiała przez telefon. Na wysokości posesji numer (...) przy ul. (...) w Ł. powódka potknęła się o wystający rant płyty chodnikowej i upadła.

Chodnik w miejscu zdarzenia był w złym stanie na całej szerokości. W jego nawierzchni występowały dziury i nierówności, od lat nienaprawiane. Część płyt chodnikowych była pokruszona, z chodnika wystawały studzienki telekomunikacyjne. W miejscu zdarzenia, od czasu wypadku powódki nie przeprowadzono remontu chodnika.

(dowód: zeznania świadka A. L. protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2015 roku k.57, nagranie 00:39:36-00:50:11, zeznania świadka H. S. protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku k.125-126, nagranie 00:10:04-00:21:21, dokumentacja zdjęciowa w aktach szkody, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku

k.126-127, nagranie 00:29:44-00:48:59, w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2015 roku k.55-57, nagranie 00:13:23-00:39:09)

A. B. uderzyła skronią o krawężnik przy chodniku i upadła na prawą rękę. Powódka miała poranione dwa place prawej ręki, które silnie krwawiły. Nie mogła sama wstać z chodnika, czuła ból ręki. Powódce pomogła się podnieść idąca za nią sąsiadka A. L., która próbowała także zatamować krwawienie ręki. Następnie A. L. odprowadziła powódkę do domu.

Znajomy A. H. S. odwiózł ją do Ambulatorium Pogotowia (...) w Ł., gdzie po wykonaniu badania RTG rozpoznano złamanie dalszych nasad kości prawego przedramienia, rany palców II i III ręki prawej oraz uraz głowy. Po udzieleniu pierwszej pomocy skierowano powódkę do Szpitala im. (...). W Izbie Przyjęć Szpitala dokonano nastawienia złamania w znieczuleniu miejscowym i unieruchomiono kończynę w gipsie przedramiennie - dłoniowym. Rany palców zaopatrzone chirurgicznie, podano anatoksynę przeciwężcową. Powódka została wypisana do domu z zaleceniem kontroli w poradni ortopedycznej. Wystawiono receptę na D. C.. Tydzień po założeniu gipsu ręka powódki spuchła i zrobiła się sina. Powódka udała się na dyżur do szpitala im K. w Ł., gdzie poluzowano gips.

(dowód: kserokopia dokumentacji medycznej k.15-17 akt szkody, zeznania świadka A. L. protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2015 roku k.57, nagranie 00:39:36-00:50:11, zeznania świadka H. S. protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku k.125-126, nagranie 00:10:04-00:21:21, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku k.126-127, nagranie 00:29:44-00:48:59, w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2015 roku, k. 55-57, nagranie 00:13:23-00:39:09)

A. B. kontynuowała leczenie w poradni ortopedycznej. W dniu 26 sierpnia 2013 roku wykonano badanie RTG przez gips, które wykazało prawidłowe ustawienie odłamów. W dniu 30 września 2013 roku zdjęto opatrunek gipsowy. W obrazie RTG ortopeda stwierdził postępujący zrost odłamów w ich niewielkim zagięciu dłoniowym. Zalecił ćwiczenia palców i nadgarstka. Od 14 października 2013 roku powódka podjęła leczenie w poradni rehabilitacyjnej. W badaniu z dnia 30 grudnia 2013 roku stwierdzono ograniczenie ruchów wskaziciela. Zakres zgięcia dłoniowego i grzbietowego nadgarstka oceniono na 30 stopni, stwierdzono pełen zrost odłamów.

A. B. przez okres do dnia 30 grudnia 2013 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Po wypadku powódka przyjmowała leki przeciwbólowe.

(dowód: kserokopia dokumentacji medycznej k.5-7, k.10-14, k. 44-48 akt szkody, kserokopie zwolnień lekarskich k.8-9 akt szkody, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku k.126-127, nagranie 00:29:44-00:48:59, w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2015 roku, k.55-57, nagranie 00:13:23-00:39:09)

A. B. jest osobą praworęczną. Po wypadku w okresie noszenia gipsu powódka sama się myła, ubierała, jadła lewą ręką. W przygotowywaniu posiłków pomagała jej 81- letnia matka. W sprzątaniu w miarę możliwości pomagał mąż. W okresie noszenia gipsu powódka nie mogła przynosić zakupów z uwagi na słabszą lewą rękę. Miała problemy z przynoszeniem opału i paleniem w piecu, nie mogła rąbać drewna, ani samodzielnie przygotować makaronu, co przed wypadkiem sprawiało jej przyjemność

W dacie wypadku A. B. pracowała w Urzędzie Skarbowym w dziale kontroli. Wykonywana przez nią praca wymagała pisania na komputerze. Po zdjęciu gipsu prawa ręka powódki nie odzyskała pełnej sprawności. Po powrocie do pracy A. B. miała problemy z dłuższym pisaniem na klawiaturze z uwagi na wymuszoną pozycję rąk.

(dowód: przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku k.126-127, nagranie 00:29:44-00:48:59, w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2015 roku k.55-57, nagranie 00:13:23-00:39:09)

Obecnie powódka jest na emeryturze, ale pracuje na pół etatu w biurze rachunkowym. Jest to praca przy komputerze. Gdy A. B. długo pracuje przy komputerze, pisze na klawiaturze lub korzysta z myszki, prawa ręka drętwieje i pojawiają się dolegliwości bólowe. Ręka jest zablokowana, a w okolicach nadgarstka pojawia się świdrujący ból. Utrudnia to A. B. wykonywanie prac domowych, np. mycie okien, czy wyrabianie ciasta. Powódka ma problemy żeby utrzymać mikser. Nie może wykonywać cięższych czynności domowych. Dolegliwości bólowe ręki występują także przy zmianach pogody, a czasem samoistnie. Powódka przyjmuje wówczas leki przeciwbólowe.

Na palcach, których urazu powódka doznała w czasie wypadku, występują blizny i zgrubienia po wygojeniu się ran.

(dowód: przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku k.126-127, nagranie 00:29:44-00:48:59, w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2015 roku, k.55-57, nagranie 00:13:23-00:39:09)

Powódka samodzielnie wykonuje zalecone przez lekarza ćwiczenia ręki. Otrzymała skierowanie na operację ręki od lekarza ortopedy do Kliniki (...) im. WAM w Ł.. Operacja może przynieść poprawę stanu ręki, ale istnieje ryzyko, że stan ręki może ulec pogorszeniu. Z tego względu, powódka obawia się operacji.

(dowód: przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2017 roku k.126-127, nagranie 00:29:44-00:48:59, w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2015 roku, k.55-57, nagranie 00:13:23-00:39:09)

W 2010 roku w wyniku wypadku komunikacyjnego powódka doznała złamania mostka.

(okoliczność bezsporna)

Zarząd Dróg i (...) jest jednostką budżetową Gminy Ł. powołaną do wykonywania w imieniu Prezydenta Miasta Ł. obowiązków zarządcy dróg publicznych w granicach administracyjnych miasta Ł. oraz zarządcy terenu, w zakresie dróg wewnętrznych, zlokalizowanych na terenach zarządzanych przez Miasto, przekazanych do zarządu jednostce.

(okoliczność bezsporna, także uchwała Nr VIII/104/03 Rady Miejskiej w Ł. z dnia 5 marca 2003 roku k.75-76)

Ulica (...) jest drogą publiczną krajową i pozostaje w zarządzie Gminy Ł. Zarządu Dróg i (...), który odpowiada za jej utrzymanie. W dacie zdarzenia Gmina Ł. posiadała ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej w (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W..

(okoliczności bezsporna, także elektroniczny odpis księgi wieczystej k.81-87, wypis z rejestru gruntów k.88, uchwały k.75-76, polisa w aktach szkody)

Po zgłoszeniu szkody przez powódkę przeprowadzono postępowanie wyjaśniające i w dniu 26 listopada 2013 roku sporządzono notatkę, w której wskazano, iż nawierzchnia chodnika w miejscu wskazanym przez powódkę wykonana jest z płyt betonowych o wymiarach 50 x 50 x 7 i posiada niewielkie nierówności (wystające płyty) oraz że nierówny chodnik przy braku ostrożności pieszego mógł być przyczyną wypadku.

(dowód: notatka służbowa k.24 akt szkody)

W wyniku wypadku w dniu 20 sierpnia 2013 roku powódka doznała złamania dalszej przynasady kości promieniowej prawej typu C., powierzchownych ran grzbietu palców II i III ręki prawej, stłuczenia twarzy. Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki stanowiący wynik wypadku związany ze złamaniem ręki wynosi 7% (na podstawie pkt 122a). O wysokości uszczerbku decyduje zakres objawów podmiotowych i przedmiotowych, a także widoczne w obrazie RTG skrócenie kości promieniowej względem kości łokciowej. Pełna funkcja palców II i III ręki prawej nie daje podstaw do określenia uszczerbku z powodu urazu palców. Można przewidywać, że skutki przedmiotowego wypadku będzie powódka odczuwać do końca życia ze względu na trwałe skrócenie kości promieniowej. Nie można natomiast stwierdzić, że aktywność życiowa i ogólna sprawność organizmu została w wyniku wypadku upośledzona. Szansa

na uzyskanie pełnej sprawności ręki prawej jak przed wypadkiem jest raczej niemożliwa. Struktura anatomiczna w zakresie pełnej długości kości promieniowej została trwale naruszona. W wyniku urazu prawej kończyny górnej powódka wymagała pomocy innych osób w wykonywaniu czynności życia codziennego w wymiarze około 3 godzin dziennie w okresie pierwszych 6 tygodni po wypadku i 2 godziny dziennie w okresie kolejnych 6 tygodni. Po około 3 miesiącach po wypadku powódka nie wymagała już pomocy innych osób w czynnościach życia codziennego i obecnie tej pomocy nie wymaga.

(dowód: opinia biegłego ortopedy z załącznikami k.102- (...))

W piśmie z dnia 24 października 2013 roku, doręczonym w dniu 29 października 2013 roku, powódka zgłosiła szkodę Zarządowi Dróg i (...) w Ł. żądając wypłaty zadośćuczynienia i odszkodowania. W dniu 27 listopada 2013 roku Zarząd Dróg i (...) przekazał sprawę swojemu ubezpieczycielowi (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W..

(dowód: kserokopia zgłoszenia szkody k.23-23 v., pismo k.25 – załączonych akt szkody)

Decyzją z dnia 27 grudnia 2013 roku (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. odmówiło wypłaty na rzecz powódki zadośćuczynienia podnosząc, iż brak jest podstawy do przyjęcia odpowiedzialności za zdarzenie. Pismem z dnia 4 lipca 2014 roku pełnomocnik powódki odwołał się od decyzji ubezpieczyciela, żądając wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 15.000 zł oraz odszkodowania z tytułu kosztów dojazdów do placówek medycznych w kwocie 475,60 zł i kosztów opieki osób trzecich w wysokości 1.680 zł w terminie 30 dni.

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2014 roku (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. podtrzymało swoje stanowisko w sprawie.

(dowód: decyzja, odwołanie, pismo – w załączonych aktach szkody)

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych w sprawie dokumentów i ich kserokopii (w oparciu o art. 308 k.p.c.), w tym z załączonych akt szkody, zeznań świadków, przesłuchania powódki i opinii biegłego.

Biegły, po zapoznaniu się z aktami sprawy i zbadaniu powódki, udzielił odpowiedzi na pytania zawarte w tezie dowodowej, które logicznie i wyczerpująco uzasadnił. Strony reprezentowane przez fachowych pełnomocników nie kwestionowały opinii biegłego ortopedy ani nie wnosiły o wezwanie biegłego na termin rozprawy celem złożenia wyjaśnień. W związku z tym, w ocenie Sądu, opinia biegłego ortopedy stanowi pełnowartościowe źródło informacji specjalnych.

Sąd dał w całości wiarę zeznaniom powódki co do okoliczności i przebiegu wypadku oraz stanu chodnika w miejscu zdarzenia. Jej wersję wydarzeń potwierdziła naoczny świadek wypadku A. L., która szła za powódką w momencie zdarzenia. Ze zgodnych zeznań świadka i powódki wynika, iż powódka przewróciła się, gdyż potknęła o wystający rant płyty chodnikowej na wysokości posesji numer (...) przy ul. (...) w Ł.. Również świadek H. S. potwierdził zły stan nawierzchni chodnika na ulicy (...). Ponadto, z notatki sporządzonej po zgłoszeniu szkody przez powódkę w trakcie postępowania wyjaśniającego wynika, iż nawierzchnia chodnika w miejscu wskazanym przez powódkę posiada wystające płyty.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka H. S. jedynie w zakresie, w jakim świadek zeznał, iż zabrał powódkę na pogotowie bezpośrednio z miejsca wypadku, gdyż pozostają one w sprzeczności ze zgodnymi zeznania świadka A. L. i powódki, której podały, że świadek pomógł podnieść się powódce i po zabezpieczeniu zranionych palców zaprowadził ją do domu, skąd została zawieziona na pogotowie.

Sąd uznał za nieudowodnioną okoliczność, iż następstwo zdarzenia objętego pozwem stanowią także odczuwane przez powódkę szумы w uszach. Poza twierdzeniami powódki brak jest jakichkolwiek dowodów, w tym w postaci dokumentacji medycznej z poradni laryngologicznej bądź neurologicznej, czy też opinii biegłych, z których wynikałoby, iż szумы w uszach, na które uskarża się powódka, pozostają w adekwatnym związku przyczynowym

z wypadkiem i nie stanowią wyniku schorzeń samoistnych. Zwłaszcza, że jak przyznała sama powódka wykonane prześwietlenie głowy i tomografia komputerowa nie potwierdziły urazów powypadkowych.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie w dniu 13 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi wydał wyrok zaoczny, który został zaskarżony w całości sprzeciwem wniesionym przez pozwanego.

Na wstępie należy wskazać, iż zgodnie z art. 347 k.p.c., po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

W wyniku prawidłowo złożonego sprzeciwu od wyroku zaocznego proces powraca do pierwotnej fazy. Rozpoznanie sprawy na skutek sprzeciwu następuje według przepisów przed Sądem I instancji, który wydał wyrok zaoczny. Sprzeciw od wyroku zaocznego, ze względu na jego restytutywny charakter, powoduje ponowne, pełne rozpoznanie sprawy przez Sąd I instancji. Ponowne rozpoznanie sprawy w granicach zaskarżenia oznacza, że nie można jedynie naruszyć tej części wyroku zaocznego, która uprawomocniła się wskutek jej niezaskarżenia w drodze sprzeciwu. Natomiast, w postępowaniu ze sprzeciwu dopuszczalne są wszelkie czynności procesowe i modyfikacje powództwa (w tym cofnięcie pozwu, zrzeczenie się roszczenia, zawarcie ugody, zawieszenie postępowania na zgodny wniosek, zmiana powództwa, przekształcenia podmiotowe). W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 1988 roku (III CZP 50/88, OSNCP 1989 rok, z. 10, poz. 158) wprost wywiedziono: „Należy przede wszystkim podnieść, że zmiana (rozszerzenie) powództwa jest możliwa i dopuszczalna w każdym stanie sprawy przed sądem pierwszej instancji, także w toku rozpoznawania sprawy w wyniku złożonego sprzeciwu od wyroku zaocznego”. Kodeks postępowania ujął przekształcenie przedmiotowe powództwa – a jest nim również rozszerzenie żądania pozwu – jako w zasadzie nieograniczony przejaw dyspozycyjności materialnej powoda w toku postępowania. Cechą charakterystyczną rozszerzenia żądania jest wprowadzenie na tej drodze do procesu dalszego roszczenia, które w ogóle lub też przynajmniej w danym zakresie nic było jeszcze przedmiotem sporu, i to nie w miejsce, lecz obok dotychczasowego roszczenia, które nadal pozostaje w mocy. W postępowaniu wywołanym wniesieniem sprzeciwu Sąd rozpoznaje sprawę, a nie ogranicza się tylko do rozstrzygnięcia kwestii zasadności zgłoszonych w sprzeciwie zarzutów („Kodeks postępowania cywilnego. Tom I” pod red. prof. dr hab. K. Piaseckiego, 2010 rok).

W niniejszej sprawie, w toku postępowania po wniesieniu sprzeciwu, nastąpiło rozszerzenie powództwa, do czego powódka była uprawniona. Miała także miejsce zmiana przepisów dotyczących odsetek, w tym przepisu art. 481 § 2 k.c., wprowadzona przez art. 2 pkt a lit. a ustawy z 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku. Powódka rozszerzając powództwo, jednocześnie dokonała zróżnicowania sposobu określenia odsetek. Z tych względów, Sąd w całości uchylił wyrok zaoczny z dnia 13 listopada 2015 roku i ponownie orzekł o żądaniu pozwu, aby nie komplikować redakcji sentencji wyroku.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Ostatecznie A. B. wnosila o zasądzenie od pozwanej Gminy Ł. – Zarządu Dróg i (...) kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia złożenia pozwu do dnia 31 grudnia 2015 roku od kwoty 15.000 zł i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pisma rozszerzającego powództwo do dnia zapłaty od kwoty 15.000 zł.

Pozwana kwestionowała roszczenie powódki, co do zasady jak i wysokości.

W niniejszej sprawie, szkoda na osobie powódki powstała w wyniku jej przewrócenia się w dniu 20 sierpnia 2013 roku na chodniku ulicy (...) w Ł. na wysokości posesji numer (...).

Jak wskazano powyżej, ze zgromadzonego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że A. B. przewróciła się idąc chodnikiem ul. (...) na wysokości posesji numer (...) z uwagi na jego zły stan techniczny.

Jednocześnie, bezspornym jest iż zarządcą drogi, w tym chodnika, w miejscu i dacie wypadku była Gmina Ł. – Zarząd Dróg i (...).

W przedmiocie zasady odpowiedzialności pozwanej Gminy Ł. wskazać należy, iż od wejścia w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2004 r., Nr 162, poz.1692), to jest od dnia 1 września 2004 roku odpowiedzialność jednostek samorządu terytorialnego oraz państwowych i komunalnych osób prawnych za szkody wyrządzone po tej chwili w zakresie niewładczej działalności opiera się na przepisach mających powszechny podmiotowy zakres zastosowania (por. Iwona Karasek, Komentarz do ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, LEX/2004). Jednostki samorządu terytorialnego, a więc także Gmina Ł., w sferze gospodarczej, dominium (por. Z. Banaszczyk (w:) System prawa prywatnego, t. 6, s. 789 i n.) nie ponoszą odpowiedzialności w oparciu o art. 417 k.c. Do działań władczych nie zalicza się także usług użyteczności publicznej, w tym utrzymania dróg, wykonywanych przez administrację państwową lub samorządową, często przekazywanych odrębnym osobom prawnym (P. Lissoń, „Usługi użyteczności publicznej” (w:) Prawo wobec wyznań współczesności, pod red. P. Wilińskiego, Poznań 2004, s. 268 i n.).

W przypadku szkód wyrządzonych przez organy państwowe lub jednostki samorządu terytorialnego poza sferą imperium, nie odpowiadają one na podstawie art. 417 k.c., lecz na ogólnych zasadach prawa cywilnego, co gwarantuje równą dla wszystkich podmiotów ochronę prawną, zgodnie z ogólnymi zasadami prawa cywilnego oraz art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zatem zakres odpowiedzialności Gminy Ł., jako zarządcy drogi za skutki zdarzenia z dnia 9 kwietnia 2013 roku należy oceniać na podstawie przepisu art. 416 k.c., zgodnie z którym osoba prawna jest obowiązana do naprawienia szkody wyrządzonej z winy jej organu (tak również Sąd Najwyższy wyroku z dnia 10 czerwca 2005 roku, sygn. II CK 719/04, LEX nr 180859).

Przesłankami odpowiedzialności na podstawie art. 416 k.c. są: szkoda, wina, wina organu oraz związek przyczynowy pomiędzy szkodą a bezprawnym i zawinionym zachowaniem się sprawcy.

Pod pojęciem winy należy rozumieć zachowanie cechujące się bezprawnością, z której to bezprawności sprawca zdarzenia zdaje sobie sprawę. Cywilistyczne rozumienie winy opiera się zatem na dwóch elementach: obiektywnej bezprawności i subiektywnej świadomości zawinienia. Bezprawność polega na niezgodności zachowania z normą prawa, zakazującą albo nakazującą określone zachowanie bądź zasadami współżycia społecznego. Natomiast, w przypadku zachowań polegających na zaniechaniu, obowiązek ciążyący na określonym podmiocie musi w sposób wyraźny wynikać z przepisu prawa. Świadomość zawinienia oznacza, że sprawca zdaje sobie sprawę z faktu, iż jego zachowanie jest bezprawne. Sprowadza się ona do postawienia sprawcy zarzutu, że w konkretnych okolicznościach umyślnie bądź na skutek lekkomyślności ewentualnie niedbalstwa nie dołożył należytej staranności, jakiej można wymagać od niego w danej sytuacji. W przypadku bezprawnego zaniechania, to jest niewykonania ciążącego na sprawcy obowiązku, należyta staranność ustalać należy w oparciu o zasadę wyrażoną w art. 355 § 1 k.c. Powołany przepis stanowi, iż dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju, to jest takiej jakiej można wymagać od przeciętnego uczestnika obrotu prawnego w konkretnej sytuacji. Podsumowując, aby ustalić, czy dane zachowanie jest zawinione należy badać nie tylko, czy jest ono obiektywnie bezprawne, lecz również, czy sprawca dochował należytej staranności od niego wymaganej, a jeżeli tego nie uczynił, to z jakich przyczyn.

Dla uznania, iż w danym wypadku Gmina Ł., ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie przepisu art. 416 k.c. niezbędnym jest wykazanie, iż szkoda została wyrządzona przez organ przewidziany w jej statucie lub obowiązujących przepisach w sposób tam określony, wyrządzająca szkodę czynność organu musi się mieścić w granicach jego uprawnień wynikających z realizacji przypisanych mu funkcji, pomiędzy czynnością organu, a szkodą musi istnieć normalny związek przyczynowy, a wyrządzająca szkodę czynność organu musi nosić znamiona winy.

W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, iż przy kolegialnym charakterze organu wystarczy, aby szkoda była następstwem zawinonego zachowania się (działania lub zaniechania) tych jego członków, którzy w konkretnej sytuacji działają w wykonaniu funkcji organu, czy też podejmują decyzję i wydają polecenie, którego wykonanie powoduje powstanie szkody (zobacz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2007 roku, sygn. I CSK 304/07; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2010 roku, sygn. I CSK 12/10).

Winę organu można także ustalić na podstawie koncepcji tzw. winy anonimowej. Wówczas przy braku możliwości indywidualizacji winy członka organu osoby prawnej w praktyce poprzestaje się na ustaleniu bezprawności czynu szkodzącego (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21 października 2008 roku, sygn. III APA 11/08; Marek Safjan „Odpowiedzialność deliktowa osób prawnych”, opublik. w pracy zbiorowej pod red. Elżbiety Skowrońskiej „Z problematyki współczesnego prawa cywilnego. Księga Pamiątkowa ku czci Profesora Tomasza Dybrowskiego.”, SI 1994, tom 21).

Natomiast, uwolnienie się od odpowiedzialności może nastąpić poprzez wykazanie braku wymienionych przesłanek odpowiedzialności, przy czym podkreślić należy, iż wina osoby prawnej w niektórych wypadkach może przybrać postać winy w wyborze, uzasadniając jej odpowiedzialność na podstawie art. 429 k.c.

W myśl przepisu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2007 r., Nr 19, poz. 115 ze zm.) drogi publiczne dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe oraz drogi gminne. Drogi gminne stanowią własność gminy (art. 2a ust. 2 cyt. ustawy). Zarządcami dróg są dla dróg gminnych - wójt (burmistrz, prezydent miasta) (art. 19 ust. 2 pkt. 4 cyt. ustawy). Natomiast, w granicach miast na prawach powiatu zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, jest prezydent miasta (art. 19 ust. 5 ustawy o drogach publicznych). Zarządca drogi, może wykonywać swoje obowiązki przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, utworzonej odpowiednio przez sejmik województwa, radę powiatu lub radę gminy. Jeżeli jednostka taka nie została utworzona, zadania zarządu drogi wykonuje zarządca (art. 21 ust 1 cyt. ustawy).

Stosownie do treści art. 20 pkt. 4, pkt 10, pkt 11, pkt 12 i pkt 14 ustawy o drogach publicznych, do zarządcy drogi należy w szczególności utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich oraz przepraw promowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, oraz wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających, przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników, wprowadzanie ograniczeń lub zamykanie dróg i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia.

Stosownie do treści przepisu art. 4 pkt 6 ustawy o drogach publicznych, chodnikiem jest część drogi przeznaczona do ruchu pieszych. Z kolei, przepis art. 4 pkt 20 przedmiotowej ustawy zawiera definicję „utrzymania drogi”. Pod pojęciem tym rozumie się wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, w tym także odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej.

Nakaz utrzymania dróg w należyтым stanie rodzi po stronie Gminy Ł. obowiązek zabezpieczenia dróg, w tym chodników, w taki sposób, aby nie stanowiły one zagrożenia dla osób korzystających z nich.

W przedmiotowej sprawie, zarządcą drogi publicznej, na której doszło do zdarzenia jest pozwana Gmina Ł. – Zarząd Dróg i (...) jako jednostka budżetowa mająca na celu wykonywanie obowiązków Prezydenta Miasta Ł. w zakresie zarządu drogami. Okoliczność ta pozostawała poza sporem stron. Na niej, zatem spoczywał obowiązek utrzymania nawierzchni drogi, w tym chodnika, w należyтым stanie. Obowiązkowi temu jednakże nie uczyniła zadość w sposób należyty, tj. ogólnie wymagany w stosunkach danego rodzaju. Z materiału dowodowego wynika, że w dacie zdarzenia Gmina Ł. nie zapewniła należytego stanu technicznego chodnika. W miejscu wypadku były nierówności, utworzone przez wystające płyty chodnikowe, niektóre płyty chodnikowe były pokruszone, miały ubytki. Tym samym stan nawierzchni chodnika stwarzał niebezpieczeństwo dla przechodzących. Wina pozwanej rozumiana jako niedołożenie

należytej staranności jest więc ewidentna. Zauważyć w tym miejscu należy, że dla przyjęcia odpowiedzialności w prawie cywilnym nie jest konieczne wystąpienie winy umyślnej czy też rażącego niedbalstwa, ale wystarczy niedołożenie owej ogólnej staranności. Nie budzi żadnych wątpliwości, że zapewnienie równych, pozbawionych ubytków nawierzchni chodników jest absolutnym standardem i stanowi minimum staranności w utrzymaniu ich nawierzchni. Niedopuszczalne jest, aby w nawierzchni chodnika znajdowały się ubytki i wystające płyty, gdyż zagrażają one bezpieczeństwu pieszych. Powódka udowodniła, że nawierzchnia chodnika nie była utrzymana w stanie zapewniającym bezpieczeństwo użytkowników. Natomiast, pozwana Gmina nie przedstawiła żadnych dowodów dla przyjęcia, iż nie było możliwe zapewnienie prawidłowego stanu nawierzchni chodnika bądź to z uwagi na siłę wyższą bądź z uwagi na jakieś inne szczególne przyczyny.

Tym samym przyjąć należy, iż zachowanie pozwanej Gminy, polegające na niezapewnieniu należytego stanu nawierzchni drogi jest zawinione i nie sposób stwierdzić jakichkolwiek okoliczności ekskulpacyjnych w tym zakresie.

Pomiędzy powstałą szkodą a winą Gminy zachodzi w okolicznościach sprawy adekwatny związek przyczynowy, o którym traktuje przepis art. 361 k.c. Utrzymujący się zły stan nawierzchni chodnika – istnienie nierówności, wystających płyt chodnikowych i ubytków w nich, po którym poruszają się jej użytkownicy zwiększa bowiem każdorazowo prawdopodobieństwo powstania wypadku.

W niniejszej sprawie pozwana nie zakwestionowała, aby teren, na którym doszło do wypadku nie należał do Gminy Ł. jak i faktu, iż w tym miejscu w nawierzchni chodnika znajdowały się nierówności i ubytki, a jedynie wskazywała, iż ogólny stan nawierzchni nie stwarzał zagrożenia bezpieczeństwa pieszych, a zatem upadek powódki nie był konsekwencją jakiegokolwiek zaniedbania ze strony pozwanej.

Nie można nadto zgodzić się z poglądem strony pozwanej, że pozwana nie ponosi winy za szkodę doznaną przez powódkę, albowiem przyczyną zdarzenia mogło być niezachowanie przez powódkę należytej ostrożności. Podnoszone przez pozwaną okoliczności są gołosłowne i nie znajdują poparcia w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Co więcej, pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie podjęła w tym przedmiocie żadnej inicjatywy dowodowej. Działanie zarządcy w postaci zlikwidowania nierówności chodnika lub też ich prawidłowego zabezpieczenia i oznakowania byłoby wystarczające, aby zapobiec powstaniu szkody. Trudno przy tym oczekiwać takiego poruszania się, patrząc cały czas pod nogi, by osoba cały czas miała spuszczone wzrok, koncentrując swoją uwagę na obserwacji stanu chodnika. Nawet przy założeniu, iż powódka właśnie w ten sposób by się poruszała, nie można przyjąć, iż byłaby w stanie dostrzec przeszkodę.

W toku niniejszego procesu powódka zatem udowodniła przesłanki odpowiedzialności Gminy Ł. za skutku zdarzenia z dnia 20 sierpnia 2013 roku, a w konsekwencji wykazała zasadę odpowiedzialności pozwanej Gminy Ł..

Art. 444 § 1 k.c. przewiduje m.in., że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Natomiast art. 445 § 1 k.c. pozwala w takich wypadkach na przyznanie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie, wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Inaczej niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie ogólnikowo, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia.

W judykaturze i piśmiennictwie podkreśla się, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i jako takie musi mieć odczuwalną wartość ekonomiczną, jednocześnie nie może być nadmierne. Wskazuje się na potrzebę poszukiwania obiektywnych i sprawdzalnych kryteriów oceny jego wysokości, choć przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, LEX 80272). Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego

oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r, nr 4, poz.40).

Zważyć przy tym należy, iż doznanej przez poszkodowanego krzywdy nigdy nie można wprost, według całkowicie obiektywnego i sprawdzalnego kryterium przeliczyć na wysokość zadośćuczynienia. Charakter szkody niemajątkowej decyduje bowiem o jej niewymierności (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lutego 2000 roku, III CKN 582/98, niepubl.), zaś pojęcie „odpowiedniej sumy zadośćuczynienia” użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter niedookreślony (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2001 roku, III CKN 427/00, LEX 52766). Dlatego też w orzecznictwie wskazuje się, że oceniając wysokość należnej sumy zadośćuczynienia sąd korzysta z daleko idącej swobody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98, LEX 50884). Ustawodawca nie wprowadza bowiem żadnych sztywnych kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając to zagadnienie w całości uznaniu sędziowskiemu.

Na skutek wypadku powódka doznała złamania dalszej przynasady kości promieniowej prawej typu C., powierzchownych ran grzbietu palców II i III ręki prawej, stłuczenia twarzy. Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki stanowiący wynik wypadku związany ze złamaniem ręki wynosi 7%. Powódka przeszła zabieg nastawienia złamania prawej ręki w znieczuleniu miejscowym, którą na okres 6 tygodni unieruchomiono w opatrunku gipsowym przedramiennie - dłoniowym. Rany palców zaopatrzone chirurgicznie. Powódka jest osobą praworęczną. W okresie noszenia gipsu nie mogła wykonywać obowiązków domowych i potrzebowała pomocy innych osób w wymiarze około 3 godzin dziennie. Po zdjęciu gipsu potrzebowała nadal pomocy innych osób w okresie 6 tygodni po 2 godziny dziennie. Powódka uczęszczała na zabiegi rehabilitacyjne. Mimo podjętego leczenia powódka nie powróciła do sprawności sprzed wypadku. Skutki wypadku będzie odczuwać do końca życia ze względu na trwałe skrócenie kości promieniowej. Szansa na uzyskanie pełnej sprawności ręki prawej jak przed wypadkiem jest raczej niemożliwa z uwagi na trwałe uszkodzenie struktury anatomicznej w zakresie pełnej długości kości promieniowej. Obecnie, gdy A. B. długo pracuje przy komputerze, pisze na klawiaturze lub korzysta z myszki, prawa ręka drętwieje i pojawiają się dolegliwości bólowe. Ręka jest zablokowana, a w okolicach nadgarstka pojawia się świdrujący ból. Utrudnia to A. B. wykonywanie prac domowych takich, jak mycie okien, czy wyrabiania ciasta. Powódka ma problemy z wykonywaniem cięższych czynności domowych. Dolegliwości bólowe ręki występują także przy zmianach pogody, a czasem samoistnie. Powódka przyjmuje wówczas leki przeciwbólowe. Na palcach, których urazu powódka doznała w czasie wypadku, występują blizny i zgrubienia po wygojeniu się ran.

Uwzględniając rodzaj i rozmiar doznanej przez powoda krzywdy, jak też dyrektywę przyznawania umiarkowanego zadośćuczynienia, w ocenie Sądu, w przypadku powódki odpowiednim zadośćuczynieniem jest kwota 25.000 zł.

Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Zgodnie z art.455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Zobowiązania z tytułu czynów niedozwolonych są z reguły zobowiązaniami bezterminowymi. Dłużnik obowiązany jest wykonać je niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Dłużnik popada więc w opóźnienie dopiero wtedy, gdy nie czyni zadość temu obowiązkowi (art. 455 k.c.).

Niespełnienie świadczenia w terminie powoduje po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie, z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe, a od dnia 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie (§ 2 art. 481 k.c.).

W piśmie z dnia 24 października 2013 roku, doręczonym w dniu 29 października 2013 roku, powódka zgłosiła szkodę Zarządowi Dróg i (...) w Ł. żądając wypłaty zadośćuczynienia i odszkodowania. W dniu 27 listopada 2013 roku Zarząd Dróg i (...) przekazał sprawę swojemu ubezpieczycielowi (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W.. Decyzją z dnia 27 grudnia 2013 roku (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. działając na rzecz pozwanego odmówiło wypłaty na rzecz powódki świadczenia. Pismem z dnia 4 lipca 2014 roku pełnomocnik powódki odwołał się od decyzji ubezpieczyciela żądając wypłaty m.in. zadośćuczynienia w kwocie 15.000 zł w terminie 30 dni. (...) Spółka Akcyjna V. (...) decyzją z dnia 7 sierpnia 2014 roku podtrzymało swoje stanowisko w sprawie. Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki ustawowe odsetkami od dnia 5 grudnia 2014 roku (czyli od daty wniesienia pozwu) do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 15.000 zł. Z kolei, od kwoty 15.000 zł, o którą rozszerzono powództwo, ustawowe odsetki za opóźnienie zasądzone od dnia 12 maja 2017 roku do dnia zapłaty, czyli od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu rozszerzonego powództwa (dowód doręczenia k.129). Albowiem, żądanie w tej wysokości powódka zgłosiła dopiero w piśmie rozszerzającym powództwo.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, jako bezzasadne.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. stosunkowo je rozdzielając.

Powódka żądała zasądzenia na swoją rzecz kwoty 30.000 zł. Zasądzona na jej rzecz kwota 25.000 zł stanowi 83% dochodzonego roszczenia.

Na koszty procesu poniesione przez powódkę złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 750 zł, zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego w wysokości 600 zł, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł (ustalone na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490), łącznie 3.767 zł.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika powódki o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według podwójnej stawki minimalnej. Zgodnie z § 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, Sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej rozstrzygnięcia, przy czym podstawę owej opłaty stanowią stawki minimalne wskazane w rozporządzeniu. Opłata ta nie może być jednocześnie wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać przedmiotu sprawy. Ustawodawca określając wysokość stawek minimalnych w poszczególnych postępowaniach, dokonał precyzyjnego rozważenia i uwzględnienia wszelkich okoliczności charakterystycznych dla danego typu spraw. Tym samym w przyjętych stawkach minimalnych oddana została swoista wycena koniecznego nakładu pracy po stronie pełnomocnika związana ze specyfiką określonego rodzaju postępowania. Jednocześnie ustawodawca pozostawił możliwość uwzględnienia przez Sąd orzekający w konkretnej sprawie nadzwyczajnych, szczególnych okoliczności, które pojawiając się w danej sprawie zwiększają diametralnie nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pełnomocnika procesowego. Brak jest zatem przesłanek do zasądzenia wynagrodzenia wyższego od stawek minimalnych w sprawie, w której nie wystąpiły żadne szczególne okoliczności. Niniejsza sprawa była typową sprawą o zadośćuczynienie, nie cechowała jej szczególna zawilość pod względem faktycznym czy prawnym. Nie wymagała też od pełnomocnika powódki szczególnego nakładu pracy.

Na koszty procesu poniesione przez pozwanego złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł (ustalone na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej

udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490). W rezultacie, Sąd zasądził od Gminy Ł. – Zarządu Dróg i (...) na rzecz A. B. kwotę 2.718,61 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Należy przy tym wskazać, iż pozwany poniósł jeszcze koszty opłaty od sprzeciwu od wyroku zaocznego w kwocie 375 zł. Jednakże, zgodnie z art. 348 k.p.c. koszty rozprawy zaocznej i sprzeciwu ponosi pozwany, choćby następnie wyrok zaoczny został uchylony, chyba że niestawiennictwo pozwanego było niezawinione lub że nie dołączono do akt nadesłanych do sądu przed rozprawą wyjaśnień pozwanego. Powołany przepis wprowadza zatem szczególną regulację co do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Jako przepis szczególny nie polega wykładni rozszerzającej. Obowiązek poniesienia przez pozwanego kosztu sprzeciwu jest wyrazem odpowiedzialności za bierną postawę pozwanego. W niniejszej sprawie, nie zaszyły żadne okoliczności skutkujące uznaniem, że niestawiennictwo pozwanego było niezawinione lub że nie dołączono wyjaśnień pozwanego do akt nadesłanych do sądu przed rozprawą (K. Piasecki „Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego.”, 2016 rok, wyd. 7).

Na nieuiszczone koszty sądowe złożyły się: opłata od rozszerzonego powództwa w kwocie 750 zł i brakująca zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 22,50 zł, łącznie 772,50 zł. Na podstawie art.113 ust.1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art.100 zd. 1 k.p.c., Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od powódki kwotę 131,32 zł i od pozwanego kwotę 641,18 zł.